

היסטוריה

הוראות

א. משך הבחינה: שעה וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה פרק אחד.
(2x50) – 100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

שימו לב: תלמידים שאושר להם מבחן מותאם, יענו על שאלה אחת משלוש השאלות.

יש לכתוב במחברת הבחינה בלבד. יש לרשום "טיוטה" בראש כל עמוד המשמש טיוטה.
כתיבת טיוטה בדפים שאינם במחברת הבחינה עלולה לגרום לפסילת הבחינה.

השאלות בשאלון זה מנוסחות בלשון רבים, אף על פי כן על כל תלמידה וכל תלמיד להשיב עליהן באופן אישי.

בהצלחה!

השאלות

לאומיות במזרח התיכון

ענו על שתיים מן השאלות 1-3 (לכל שאלה – 50 נקודות).

1. ריבוי זהויות במזרח התיכון / ברנרד לואיס

- א.** – הסבירו את המושג "ריבוי זהויות" שברנרד לואיס משתמש בו במאמרו כדי לתאר את המצב במזרח התיכון.
- הסבירו את הבעיות שנוצרו בעקבות ריבוי הזהויות במזרח התיכון באמצעות ארבע מן הדוגמאות המוזכרות במאמר.
- (25 נקודות)
- ב.** – על פי לואיס, הסבירו את ההשפעה של רעיונות שצמחו באירופה על הלאומיות במזרח התיכון.
- בתשובתכם התייחסו לרעיונות שצמחו במערב אירופה ולרעיונות שצמחו במרכז אירופה ובמזרחה.
- לטענתו של לואיס הלאומיות במזרח התיכון הושפעה ממרכז אירופה וממזרחה יותר משהושפעה ממערב אירופה.
- נמקו את טענתו באמצעות שתי עובדות היסטוריות המוצגות במאמרו.
- (25 נקודות)

2. סוריה וירדן

ענו על שאלה זו על פי המאמרים:

- "סוריה – מעוז הערביות: אתגר החילוניות ומענה האסלאם" מאת אייל זיסר.
  - "ירדן – בסבך השבטיות, הירדניות, הפלסטיניות והאסלאם" מאת אשר ססר.
- א.** בחרו באחת מן המדינות: סוריה או ירדן.
- על פי המאמר שעוסק במדינה שבחרתם, הציגו מאפיין ייחודי אחד של המדינה שיוצר קושי בעיצוב הזהות הלאומית שלה. הסבירו את הקושי שנוצר.
- הסבירו באמצעות שתי דוגמאות מן המאמר כיצד התמודדו שליטי המדינה עם קושי זה.
- (25 נקודות)
- ב.** הן בסוריה הן בירדן חל שינוי בזהות הלאומית במהלך הרבע האחרון של המאה ה-20.
- הציגו את השינוי שחל בכל אחת מן המדינות, והסבירו את הגורמים לשינוי זה.
- (25 נקודות)

3. הלאומיות באיראן / מאיר ליטבק

א. מאיר ליטבק במאמרו "הלאומיות באיראן" טוען שבסוגיית הזהות הקולקטיבית של איראן ניצבו השושלת הפהלווית והרפובליקה האסלאמית בשנותיה הראשונות בשני קצוות מנוגדים.

הסבירו את טענתו, ובססו אותה באמצעות ארבע דוגמאות מן המאמר (שתי דוגמאות לכל תקופה).
(20 נקודות)

ב. בשנות התשעים חל שינוי בגישה של מנהיגי הרפובליקה האסלאמית בנוגע לזהות האיראנית.

– מה היה השינוי?

הסבירו כיצד סייע שינוי זה לשלטון בהתמודדות עם אֶחָד מן האתגרים האלה:

- המגוון האתני באיראן
- היחס למערב

– הציגו שלושה צעדים שנקטו מנהיגי הרפובליקה האסלאמית כדי להבנות (לעצב) את הזהות הקולקטיבית של איראן החל משנות התשעים.

(30 נקודות)

בהצלחה!